การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน

The Development of Master of Education Program in Teaching Thai Language (Revised Curriculum 2562 B.E.) for Faculty of Education, Silpakorn University to Be Consistent with ASEAN University Network Quality Assurance

Received:	*February*	*15, 2019*
Revised:	*May*	*16, 2019*
Accepted:	*May*	*17, 2019*

บุษบา บัวสมบูรณ์ (Busaba Buasomboon)*
พิณพนธ์ คงวิจิตต์ (Pinpon Kongwijit)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) ดำเนินการวิจัยโดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรมาสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังของหลักสูตร แล้วนำผลลัพธ์ดังกล่าวไปพัฒนาหลักสูตรและประเมินหลักสูตรตามลำดับ ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมี 10 ข้อ 2) การพัฒนาหลักสูตรได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียนใน 4 ลักษณะ คือ การปรับจำนวนหน่วยกิตรวม การลดรายวิชาบังคับที่ไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังกับหลักสูตร การเพิ่มรายวิชาบังคับที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และการปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร 3) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนามีความเหมาะสมและมีคุณภาพในระดับดีมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร การสอนภาษาไทย ระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร
Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Teaching Thai Language Division, Curriculum and Instruction Department. maramarum@hotmail.com, 034-253840 ต่อ 29135

** อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร
Lecturer Dr., Faculty of Education, Teaching Thai Language Division, Curriculum and Instruction Department . phinphoneduc@gmail.com, 034-253840 ต่อ 19128

Abstract

This research aims to develop a Master of Education program, major of Teaching Thai Language (Revised Curriculum 2562 B.E.), Faculty of Education, Silpakorn University, in accordance with the ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA). Research conducted by the stakeholders to determine the expected learning outcomes of the curriculum. Then the results of the expected learning outcomes contributed to curriculum development and evaluation, respectively. The results showed that 1) the expected learning outcomes of the curriculum is 10. 2) the curriculum development was conducted in accordance with the ASEAN University Network Quality Assurance in four ways including adjusting amount of total credits, reducing the required mandatory subjects that do not correspond to the expected outcomes with the curriculum, additional mandatory courses in accordance with the expected learning outcomes of the course, and adjusting subject title and course description. 3) qualified committees deemed that the course has been developed with appropriate.

Keywords: Curriculum development, Teaching Thai language, ASEAN University Network Quality Assurance

บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations: ASEAN) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค อีกทั้ง ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของประเทศสมาชิก ประกอบด้วยประเทศบรูไนดารุสซาราม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและเวียดนาม ซึ่งจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2558) ด้วยเหตุที่ ประเทศไทยเป็นสมาชิกหนึ่งในองค์กรดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยจึงต้องพัฒนาศักยภาพของส่วนงานต่าง ๆ ให้ก้าวทันต่อการรวมกลุ่มประเทศ โดยพันธกิจหนึ่งคือการพัฒนาการศึกษา (Education Development)

การพัฒนาการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งระบุไว้ในเสาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) จุดมุ่งหมายดังกล่าว ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาของไทยมีนโยบายในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างแพร่หลาย เช่น การพัฒนาบุคลากร การวิจัย การบริการวิชาการ ฯลฯ

มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่เห็นความสำคัญของการเป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน จึงมีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในระดับสากล นโยบายหนึ่งที่มหาวิทยาลัยศิลปากรได้กำลังดำเนินการคือการนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมาอาเซียนมาใช้ในการปรับปรุงและเสริมสร้างการเรียนการสอนและการทำวิจัยให้มีมาตรฐานทางวิชาการ เพื่อให้มีความทัดเทียมจนสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาและแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและระดับโลก (สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556) ระบบดังกล่าวนี้ คือ ระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance: AUN-QA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2561)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เห็นความสำคัญของการใช้ระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียนในการประกันคุณภาพของหลักสูตร จึงกำหนดให้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) เป็นหลักสูตรหนึ่งที่ต้องปรับตามเกณฑ์ AUN-QA เพื่อให้ทันต่อการเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2562

ด้วยเหตุที่ นโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่กำหนดให้ใช้ระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียนนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยจึงเห็นสมควรและมีมติให้มีการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ให้สอดคล้องกับนโนบายดังกล่าวโดยให้ปรับจากหลักสูตรเดิมคือหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557) เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์และของมหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้งนี้ ล้วนมีจุดประสงค์หลักเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมืองที่มีความรู้ความสามารถเป็นไปตามมาตรฐานที่ยอมรับในระดับสากล นำไปสู่การพัฒนาการศึกษาของอาเซียนต่อไป

วิธีวิจัย

1. แบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยโดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) มาดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดหลักสูตรตามรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และใช้การวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับเชิงคุณภาพในการประเมินหลักสูตร

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคุรุสภา กลุ่มคณาจารย์ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มศิษย์เก่า จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการให้โควตา (Quota) กลุ่มละ 1 คนเพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรนี้

2.2 **ขอบเขตด้านเนื้อหา**

การวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) เท่านั้น โดยการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ เน้นการพัฒนาให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียนและนำเสนอในรูปแบบการพิมพ์ที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัยศิลปากร

3. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ รายละเอียด ดังนี้

1. **ระยะพัฒนาหลักสูตร** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 จัดทำแบบสอบถามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังจากบัณฑิตในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) เพื่อใช้เป็นคำถามในการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับหลักสูตร โดยแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ทั้งนี้แบบประเมินนี้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (IOC=1)

1.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยผู้แทนคุรุสภา ผู้แทนคณาจารย์สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้แทนศิษย์ปัจจุบัน ณ ห้องประชุมภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน อาคารศึกษาศาสตร์ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในวันพฤหัสบดี ที่ 27 กันยายน 2561

1.3 สรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program learning outcome: PLOs) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

1.4 ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อนำผลลัพธ์ที่คาดหวังซึ่งได้จากการสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไปพัฒนาหลักสูตรเดิมโดยอาจมีมติให้เพิ่มเติมหรือปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังดังกล่าวให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ เช่น พันธกิจมหาวิทยาลัยศิลปากร วิสัยทัศน์คณะศึกษาศาสตร์ แนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นต้น

1.5 นำผลลัพธ์ที่คาดหวังไปกำหนดกลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์สำหรับการวัดและประเมินผลตามรูปแบบของเกณฑ์ AUN-QA รวมทั้งองค์ประกอบต่าง ๆ ตามตามข้อกำหนดของฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เช่น การนำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรที่ได้จากการสนทนากลุ่มไปจำแนกสู่รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร เป็นต้น

1.6 เขียนร่างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ซึ่งเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรตามระบบเครือข่ายประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน

2. ระยะประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 จัดทำแบบประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินหลักสูตร โดยแบบประเมินนี้มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนประเมินตามองค์ประกอบหลักสูตร ต่าง ๆ ทั้งนี้ แบบประเมินนี้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (IOC=1)

2.2 นำร่างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในระยะที่ 1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมหาบัณฑิตด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย หรือด้านที่เกี่ยวข้อง ที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรหรือการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 3 คนตรวจพิจารณาความถูกต้องของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

2.3 นำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข จนได้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีคุณภาพตามแนวคิดของระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน

2.4 นำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ที่มีคุณภาพไปใช้ในบริบทจริง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน มีทั้งสิ้น 10 ข้อ ได้มาจากการสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกับหลักสูตรและการศึกษาบริบททางการศึกษาต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรได้ 10 ด้าน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

ที่	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบริบททางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
1	1.1 ผู้แทนคณาจารย์ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้ลักษณะภาษาถิ่นไทย 1.2 ผู้แทนศิษย์เก่าต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาศาสตร์เพื่อการสอนภาษาไทย 1.3 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 1 ความรู้และศาสตร์การสอน	วิเคราะห์หลักและทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
2	2.1 ผู้แทนคณาจารย์ต้องการให้นักศึกษาเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่น 2.2 ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้นักศึกษามีความเป็นท้องถิ่น และมีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางภาษา 2.3 ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาะการเรียนรู้ภาษาไทยต้องการให้เน้นองค์ความรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม 2.4 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 1 ความรู้และศาสตร์การสอน 2.5 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ข้อ 3 อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยไปสู่ประชาคมทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล	ประเมินค่าวรรณคดี วรรณกรรมและภูมิปัญญาเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
3	3.1 ความต้องการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ต้องการให้มุ่งเน้นเรื่องกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการสอนภาษาไทย 3.2 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู	พัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา
4	4.1 ผู้แทนศิษย์ปัจจุบันต้องการเรียนรู้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4.2 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 ความรู้และศาสตร์การสอน 4.3 พันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ ข้อ 2 ส่งเสริมความเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้านการศึกษา	ออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละระดับการศึกษา
5	5.1 ความต้องการของศิษย์ปัจจุบันที่ต้องการเรียนรู้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามสภาพจริง 5.2 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู	วัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริบททางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่คาดหวังของหลักสูตร
6	6.1 ผู้แทนศิษย์เก่าต้องการให้นักศึกษาสามารถเป็นผู้นำและให้คำปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ 6.2 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู 6.3 วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยศิลปากรด้านการสร้างสรรค์ เนื่องจากการวิจัยจะทำให้ได้สร้างสรรค์ผลงาน/องค์ความรู้ใหม่แก่สังคม 6.4 วิสัยทัศน์และพันธกิจคณะศึกษาศาสตร์ที่เน้นการเป็นผู้นำทางการวิจัย 6.5 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านทักษะการวิจัย	ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
7	7.1 ศิษย์ปัจจุบันต้องการสร้างนวัตกรรมทางการสอนภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนได้ รวมถึง ต้องการพัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย 7.2 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู 7.3 วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่เน้นการสร้างสรรค์ 7.4 วิสัยทัศน์คณะศึกษาศาสตร์ที่เป็นองค์กรแห่งการสร้างสรรค์ 7.5 พันธกิจคณะศึกษาศึกษาศาสตร์ ข้อ 2 ส่งเสริมความเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้านการศึกษา นวัตกรรมทางการศึกษา 7.6 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม/ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี 7.8 มาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน ข้อ 2 ผู้ร่วมสร้างนวัตกรรม	พัฒนานวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์
8	8.1 ผู้แทนคุรุสภาต้องการให้นักศึกษามีทักษะในการติดต่อประสานงานและการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ 8.2 ข้อกำหนดคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทยโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 8.3 ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต้องการให้นักศึกษาได้ลงปฏิบัติการจริงในโรงเรียนเพราะจะเป็นการฝึกทักษะและจิตนิสัยที่ดีในการเป็นครู	ทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีจิตสาธารณะ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบริบททางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
	8.4 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและการทำงาน 8.5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 8.6 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านทักษะการทำงานเป็นทีมและการมีมนุษยสัมพันธ์ 8.7 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 1 ค่านิยมและคุณลักษณะความเป็นครู และ ข้อ 4 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	
9	9.1 ข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้นักศึกษาต้องมีความสามารถภาษาอังกฤษในระดับ B2 9.2 วิสัยทัศน์คณะศึกษาศาสตร์ที่เน้นการบริการการศึกษาในระดับสากล 9.3 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 2 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู	ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยและการจัดการเรียนรู้
10	10.1 ผู้แทนคุรุสภาต้องการให้ใช้เทคโนโลยี 10.2 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี 10.3 มาตรฐานวิชาชีพครูข้อ 3 การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู	ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)

ผลการนำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ทำให้หลักสูตรใหม่มีการพัฒนาที่แตกต่างไปจากหลักสูตรเดิมใน 4 ลักษณะ คือ ลักษณะ คือ มีการปรับหน่วยกิตรวม การลดรายวิชาบังคับที่ไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร การเพิ่มรายวิชาบังคับที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และการปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบหลักสูตรเดิม (2557) กับหลักสูตรปรับปรุง (2562) ที่ได้รับการพัฒนา

หลักสูตรเดิม (2557) รวม 39 หน่วยกิต	**หลักสูตรปรับปรุง (2562) รวม 36 หน่วยกิต**	**เหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562**
1. หมวดวิชาพื้นฐาน **1.1 วิชาพื้นฐานทางการศึกษา**	**1. หมวดวิชาพื้นฐาน** **1.1 วิชาพื้นฐานทางการศึกษา**	
464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา 464 461 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	-	1. รายวิชาในหลักสูตรเดิม (2557) ไม่สอดคล้องกับ PLOs ที่กำหนด 2. ผลการประเมินหลักสูตรเดิม (2557) พบว่านักศึกษาไม่ต้องการเรียนรายวิชาที่ซ้ำซ้อนกับระดับปริญญาบัณฑิต 3. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2572 (2560) กำหนดความต้องการของมหาบัณฑิตให้มีความลึกซึ้งในสาขาวิชา 4. การศึกษาในปัจจุบันเน้นการบูรณาการในศาสตร์ ซึ่งรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีการบูรณาการศาสตร์ในรายวิชาบังคับแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเป็นต้องให้นักศึกษาเรียนซ้ำซ้อน 5. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 กำหนดจำนวนหน่วยกิตลดลง
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	**2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน**	
2.1 วิชาบังคับ	**2.1 วิชาบังคับ**	
465 511 ภาษาศาสตร์กับการสอนภาษา 465 521 ทฤษฎีการวิจารณ์วรรณคดีสำหรับครู 465 531 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย 465 535 ระเบียบวิธีวิจัย	465 501 ภาษาอังกฤษสำหรับครูภาษาไทย 465 511 ภาษาศาสตร์กับการสอนภาษา 465 521 ทฤษฎีการวิจารณ์วรรณคดีสำหรับครู 465 531 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย 465 533 สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	ปรับรายวิชาบังคับให้สอดคล้องกับ PLO รายละเอียดดังนี้ 1. เพิ่มรายวิชา 465501 เพื่อให้สอดคล้องกับ PLO และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้นักศึกษาต้องมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับ B2 2. คงรายวิชา 465511 465521 และ 465531 ซึ่งเป็นวิชาแกนของการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาทุกระดับและสอดคล้อง PLO 3. เพิ่มรายวิชา 465533 เป็นวิชาบังคับ เพราะ

หลักสูตรเดิม (2557) รวม 39 หน่วยกิต	หลักสูตรปรับปรุง (2562) รวม 36 หน่วยกิต	เหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร
ทางด้านการสอนภาษาไทย	465 535 ระเบียบวิธีวิจัยและการประเมินผลเพื่อการสอนภาษาไทย	สอดคล้องกับ PLO 4. ปรับรายวิชา 465535 โดยบูรณาการการวิจัยร่วมกับการวัดและประเมินผล
2.2 วิชาเลือก (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต / แผน ข ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต) 465 512 ภาษาตะวันออกที่สัมพันธ์กับภาษาไทย 465 513 สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน 465 522 สัมมนาภูมิปัญญาท้องถิ่น 465 523 การศึกษาเชิงวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยและหนังสืออ่านประกอบ 465 524 อัตลักษณ์ไทยในวรรณกรรม 465 525 วรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 465 532 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย 465 533 สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย 465 534 การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ	**2.2 วิชาเลือก** (แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต / แผน ข ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต) 465 512 ภาษาตะวันออกที่สัมพันธ์กับภาษาไทย 465 513 สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน 465 522 สัมมนาภูมิปัญญาท้องถิ่น 465 523 วรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับนักเรียน 465 524 อัตลักษณ์ไทยในวรรณกรรม 465 532 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย 465 534 การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ 465 536 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทย 465 537 สัมมนาวิทยานิพนธ์ 1 465 538 สัมมนาวิทยานิพนธ์ 2	1. เพิ่มรายวิชา 465537 และ 465538 เพื่อแก้ปัญหานักศึกษาไม่สามารถพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้ตามกำหนด 2. ยุบรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน คือ วิชาการศึกษาเชิงวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยและหนังสืออ่านประกอบ กับ วิชาวรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นรายวิชาวรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับนักเรียน

หลักสูตรเดิม (2557) รวม 39 หน่วยกิต	หลักสูตรปรับปรุง (2562) รวม 36 หน่วยกิต	เหตุผลในการพัฒนาหลักสูตร
465 536 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทย		
3. วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	**3. วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ**	

ทั้งนี้ หลักสูตรฯได้กำหนดให้นักศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ต้องเรียนในรายวิชา 462 202 วิธีสอนทั่วไป 463 201 จิตวิทยาการศึกษา และ 464 230 การวัดและประเมินผลการศึกษา โดยไม่นับหน่วยกิต และได้รับผลการศึกษาเป็น S

3. **ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)**

ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีความเหมาะสม ด้วยเหตุผลดังนี้

3.1.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรประกอบด้วยส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชา ทักษะและเจตคติ ทำให้สามารถพัฒนานักศึกษาได้รอบด้าน

3.1.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF)

3.1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสามารถตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้

3.2 ผลการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร

ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีความเหมาะสม ด้วยเหตุผลดังนี้

3.2.1 โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

3.2.2 โครงสร้างของหลักสูตรแผนการเรียนต่าง ๆ ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา

3.3 ผลการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ผลการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ รายละเอียดดังนี้

3.3.1 เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.3.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตรครอบคลุมองค์ความรู้ในศาสตร์การสอนภาษาไทย

3.3.3 คำอธิบายรายวิชาเหมาะสมกับระดับการศึกษาและสถานการณ์ปัจจุบัน

3.3.4 ควรเพิ่มรายวิชาด้านการนิเทศการเรียนการสอนภาษาไทย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน พบว่า มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีทั้งสิ้นจำนวน 10 ข้อ เมื่อพิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าวพบว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดโดยคุรุสภาทุกข้อ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

มาตรฐานวิชาชีพครู	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (ก) มาตรฐานความรู้ (ข) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	พัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา (PLO 1)
	ออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละระดับการศึกษา (PLO 2)
	วัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยวิธีการที่หลากหลาย (PLO 3)
	ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (PLO 4)
	วิเคราะห์หลักและทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (PLO 7)
	ประเมินค่าวรรณคดี วรรณกรรมและภูมิปัญญาเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (PLO 8)
	ทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีจิตสาธารณะ (PLO 10)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

มาตรฐานวิชาชีพครู	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
มาตรฐานการปฏิบัติงาน (ก) การปฏิบัติหน้าที่ครู (ข) การจัดการเรียนรู้ (ค) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	พัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา (PLO 1)
	ออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยได้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละระดับการศึกษา (PLO 2)
	วัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยวิธีการที่หลากหลาย (PLO 3
	)ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย (PLO 4)
	ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อการวิจัยและการจัดการเรียนรู้ (PLO 5)
	ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ (PLO 6)
	พัฒนานวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์ (PLO 9)
มาตรฐานการปฏิบัติตน	ทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีจิตสาธารณะ (PLO 10)

เมื่อพิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรข้างต้นยังพบว่าเป็นผลลัพธ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการผลิตมหาบัณฑิต ซึ่งจะเป็นผู้นำทางการสอนภาษาไทย เนื่องจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรหลายข้อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นอย่างดี กล่าวคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านเนื้อหาภาษาไทย เช่น ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านภาษา (PLO 1) และวรรณคดี (PLO 2) ก็เป็นองค์ความรู้ที่ครอบคลุมในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ในสาระที่ 1-5 อีกทั้ง ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านศาสตร์การสอนก็ตอบสนองต่อปัญหา การสอนภาษาไทย เช่น ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา (PLO 5) ตอบสนองต่อปัญหาของครูภาษาไทย ดังที่โรสนี จริยะมาการ (2557) พบว่าครูมีความต้องการจำเป็นต้องพัฒนาด้านมโนทัศน์และทักษะทางการประเมิน โดยเฉพาะการสร้างข้อสอบ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการวิจัย (PLO 6) ตอบสนองต่อปัญหาการทำวิจัยของครูดังที่ ธวัลรัตน์ ทิพย์รักษ์ (2552) พบว่าครูมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางเท่านั้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา ศกุนตนาค (2561) ที่พบว่านักศึกษาครูต้องการพัฒนาสมรรถนะงานวิจัยมากที่สุด

แม้ผลงานวิจัยของสมพร ร่วมสุขและคณะ (2559) พบว่า ที่ผ่านมา (พ.ศ.2548-2551) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ แต่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นหลายด้านดังรายละเอียดข้างต้นนี้ ยิ่งจะทำให้การพัฒนาหลักสูตรสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเดิม คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557)

ด้วยเหตุที่ หลักสูตรเดิมไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ซึ่งพัฒนาขึ้นตามแนวคิดระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) จึงนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ รายละเอียดดังนี้

1. การปรับจำนวนหน่วยกิตรวมคือ มีการปรับลดจำนวนหน่วยกิตจากหลักสูตรเดิมซึ่งมี 39 หน่วยกิต เป็น 36 หน่วยกิต สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ที่กำหนดให้โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต อีกทั้ง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่นักศึกษา ทำให้ไม่ต้องเรียนมากขึ้นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบวิชาชีพครูจึงมีประสบการณ์และความรู้พื้นฐานด้านการสอนอยู่แล้ว

2. การลดรายวิชา คือ รายวิชาบังคับในหลักสูตรเดิมบางวิชา ไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) จึงจำเป็นต้องลดรายวิชาดังกล่าว บุษบา บัวสมบูรณ์และคณะ (2560) ได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557) พบว่า นักศึกษาเห็นว่าควรลดรายวิชาบางวิชาที่ซ้ำซ้อนกับในระดับปริญญาบัณฑิต ดังนั้น การลดรายวิชานี้ จึงถือเป็นการลดความซ้ำซ้อนได้วิธีหนึ่ง ทั้งนี้ การลดรายวิชายังทำให้สามารถเพิ่มรายวิชาที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ได้มากขึ้น

3. การเพิ่มรายวิชา คือ รายวิชาบังคับในหลักสูตรเดิมไม่ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ของหลักสูตร จึงจำเป็นต้องเพิ่มรายวิชาเข้ามา โดยเฉพาะรายวิชาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งเดิมมีฐานะเป็นวิชาเลือก ให้ขึ้นมาเป็นรายวิชาบังคับ เพราะเนื้อหาของรายวิชานี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรที่เน้นการสร้างสรรค์ ทั้งยังสอดคล้องกับทักษะการคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21

4. การปรับชื่อวิชาและคำอธิบายรายวิชา คือ การพัฒนาหลักสูตรนี้ ทำให้เกิดการพิจารณารายวิชาในหลักสูตรอย่างรอบด้าน จึงพบว่า ควรมีการปรับรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันมายุบรวมเป็นวิชาเดียว และปรับคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้อง การพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ จึงมีการยุบรวมรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย กับ วิชาระเบียบวิธีวิจัยทางด้านการสอนภาษาไทย เป็นรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยและการประเมินผลเพื่อการสอนภาษาไทย ทั้งนี้ เนื่องมาจากเนื้อหารายวิชาที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการบูรณาการด้วย

การพัฒนาหลักสูตรฉบับปรุงด้วยวิธีการต่าง ๆ ข้างต้น เป็นวิธีการที่ดำเนินการกันเป็นส่วนใหญ่และสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยของอำพร ใยสามเสน ศักดิ์สายันต์ ใยสามเสน และชัยยันต์ กันธะวงศ์ (2554) ซึ่งพัฒนาหลักสูตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสาขาศิลปศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับมาตรฐาน TQF ต้องมีการปรับหลักสูตรทั้งการเพิ่มและลดรายวิชา หรืองานวิจัยของรัฐพล จินะวงค์ ทวีศักดิ์ สุขเจริญทรัพย์ และชลดา ปานสง (2554) ได้พัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมตามความต้องการของสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่ามีการเพิ่มรายวิชาตามความต้องการของผู้ประกอบการ และมีการปรับโครงสร้างหลักสูตรโดยแก้ไขจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาต่าง ๆ ผลจากการปรับโครงสร้างหลักสูตรดังกล่าวทำให้จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรสูงกว่าหลักสูตรเดิม ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าวิธีการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) เป็นวิธีการซึ่งเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติกันโดยทั่วไปยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ยังได้รับการประเมินว่าเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม อภิปรายได้ว่าผลการประเมินดังกล่าวอาจเกิดจากปัจจัย ดังนี้

1. การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรมีคุณภาพ กล่าวคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรกำหนดขึ้นจากความต้องการจำเป็นที่แท้จริงโดยประกอบด้วยข้อมูลจากส่วนต่าง ๆ เช่น ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร วิสัยทัศน์และพันธกิจมหาวิทยาลัยศิลปากร ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ฯลฯ การศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้านนี้ ทำให้การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความต้องการในสภาพจริงได้อย่างดี

1. การพัฒนาหลักสูตรดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรได้ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน ซึ่งระบบนี้ผ่านการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพมาแล้ว ยิ่งไปกว่านั้น ในการนำระบบดังกล่าวมาใช้ ยังมีการดำเนินการอย่างจริงจังผ่านการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุกครั้ง ทำให้การปรับเปลี่ยนรายละเอียดหลักสูตรต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างมีคุณภาพและลึกซึ้ง ไม่ใช่เพียงการนำหลักสูตรเดิมมาเป็นตัวตั้งแล้วเขียนอธิบายให้สอดคล้องกับเกณฑ์ AUN-QA แต่การพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้มีการปรับเปลี่ยนทั้งในระดับโครงสร้างและรายวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการต่าง ๆ ให้มากที่สุด หลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้จึงมีคุณภาพมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรให้สอดคล้องกับระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน จึงเป็นงานวิจัยที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีคุณภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่านักศึกษาซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรนี้ จะเป็นบุคลากรทางด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณภาพ เป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนภาษาไทย ในขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาตนเองเป็นครูในบริบทประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข

References

Buasomboon, B., Intarabumrung, K., Iemjinda, M., Chamnanreao, B., and Nata, N. (2017). *Kānpramœ̄n laksūt suksā sāttra mahābandit sākhā wichākān soṇ̄ phasā Thai Khana Suksāsāt Mahāwitthayālai Sinlapākoṇ̄ (laksūt prapprung 2557)* [The curriculum evaluation of the master of education in teaching thai language.(course improvement 2557 B.E.) the Faculty of education at Silpakorn university]. Nakhon Pathom: Faculty of education, Silpakorn University.

Chariyamakan, R. (2014). Kānsāng khwāmsāmāt nai kānpramœ̄n khoṇ̄ng khrū phūa phatthanā thaksa kānsūsān phasā Thai khoṇ̄ng nakrīan nai sām čhangwat chāidǣn phāk tai doī chai nǣokhit pramœ̄n bǣp sœ̄m phalang ʻamnāt læ kānsoṇ̄ doī chai kānpramœ̄n pen thān [Building teacher's evaluation capacity by using the empowerment evaluation approach and assessment-based instruction approach to develop thai language communication skills of students in three southern border provinces] (phd's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.

Fai prakan khunnaphāp kānsuksā Mahāwitthayālai Sīnakharinwirōt (2018, August 20*). AUN-QA (AseanUniversityNetworkQualityAssurance)*.Retrievedfromhttp://qa.swu.ac.th/aunqa.html.

Jinawong, R., Sukcharoensup, T., and Phansong, C. (2011). Kānphatthanā laksūt kharusāt ʻutsāhakam bandit sākhā witsawakam ʻilekthroṇ̄nik læ thōrakhamanākhom tām khwāmtoṇ̄ngkān khoṇ̄ng sathānprakoṇ̄pkān [The curriculum development for bachelor of science in technical education in electronics and telecommunication engineering program: according to the needs of the establishment]. *Kān prachum wichākān kharusāt ʻutsāhakam radap chāt khrang thī sī* [The fourth national conference on technical education]. (pp: 421-426). Bangkok: Faculty of technical education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

Office of the basic education commission, Ministry of education. (2010). *Laksūt kǣn klāng kānsuksā naphūn thān Phutthasakkarāt soṇ̄ngphanhārōihāsip ʻet* [The basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D.2008)] 2nd. edition. Bangkok: The agricultural co-operative federation of Thailand.

Office of the education council, Ministry of education. (2017). *Phǣn phatthanākān suksā hǣng chāt Phọ.Sọ. sọ̄ngphanhārọihoksip sọ̄ngphanhārọichĕtsipkāo* [The national plan to develop education B.E. 2560-2579]. Bangkok: Prikwahn Graphic.

Ruamsuk, S. et al. (2016). Kānpramœ̄n laksūt suksā sāttra mahābandit sākhā wichākān sọ̄n phāsā Thai Khana Suksāsāt Mahāwitthayālai Sinlapākọ̄n [An evaluation of master of education program in teaching thai language faculty of education, Silpakorn university]. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9, 1, 1,117-1,128.

Sakuntanak, P. (2018). Kānpramœ̄n khwāmtọ̄ngkān chĕmpen phūa phatthanā samatthana nisit khrū tām krop̄ ʻā - thīphǣk [A needs assessment to develop pre -–service teachers' competency based on R-TPACK framework]. *Veridian E- Journal, Silpakorn* University. 11, 3, 55-73.

Samnakngan palat krasuang suksathikan (2018, August 22). Thitthāng kānsuksākhọ̄ng Thai nai bọ̄ribot ʻĀsīan [Thai educational trend in Asian context]. Retrieved from http: / / www. moe. go. th/ moe/ th/ news/ detail. php? NewsID=28873&Key=hotnews.

Samnakngan prakan khunnaphāp kānsuksā Mahāwitthayālai Sinlapākọ̄n (2013, August 22). *Ngān prakan khunnaphāp* [Quality Assurance Work] Retrieved from http://www.su.ac.th/th/qa- newsfeed.php.

Thiprak, T. (2009). Saphāp læ panhā kānthām wichǎi phūa phatthanā wichāchīp khōng khrū phāsā Thai rongrian wārī Chiang Mai. [State and problems related to research conducting for professional development of thai language teachers at Varee Chiang Mai School]. (master's independent study). Chaing Mai University, Chaing Mai.

Yaisamsen, U., Yaisamsen, S., Kantawong, C. (2011*). Kānsuksā kānphatthanā laksūt tām* nǽo pratyā sētthakit phǭphiang khōng sākhā sinlapasāt [The study about the sufficient economy philosophy curriculum development of arts division]. Chiang Mai: Education Division, Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai.